

Marikovský spravodaj

Obecné noviny

Obce Dolná Mariková

Ročník XXI.

Číslo 1/2021

PRÍHOVOR STAROSTU

Milí spoluobčania,

v tomto čase zapalujeme štvrtú adventnú sviečku, čo znamená, že najkrajšie sviatky v roku nám klopú na dvere. Prežívame čas, kedy je dobré pozastaviť sa, v pokore a pokoji sa pripraviť a s radosťou očakávať najkrajšie dni v roku. Už o chvíľu si budeme môcť spoločne v našich domácnostiach vychutnávať a užívať jedinečnú atmosféru Vianoc, ktoré majú svoje neopakovateľné čaro. Tohoročné adventné obdobie je podobné tomu spred roka, kedy sme sa museli pozastaviť a do istej miery uzavrieť, čo nie celkom zodpovedá našim predstavám o pravej vianočnej atmosfére. Množstvo náročných a zložitých situácií sme prežívali v nádeji na skoré zlepšenie, ktoré stále veríme, že nie je ďaleko. Ja som veľmi rád, milí spoluobčania, že aj v tomto roku sme všetci svojim správaním a prístupom prispeli k vzájomnému a pokojnému spolunažívaniu v našej obci.

Želáme si spoločne, milí priatelia, aby žiadne opatrenia, obmedzenia a nálady nenarušili čaro a krásu prichádzajúcich Vianoc, aby sme sa správali zodpovedne voči sebe a svojmu okoliu. Prajem Vám požehnané sviatky, plné vzájomného porozumenia, lásky, spokojnosti a aby pohoda vianočných dní v kruhu svojich najbližších pretrvala vo Vašich rodinách počas celého prichádzajúceho roka 2022. Nech sa Vám splnia Vaše sny, plány a predstavy a nech si spoločne zachováme správny nadhľad a zdravý rozum.

700 rokov Marikovej

V tomto roku naša obec tak, ako aj ostatné obce Marikovskej doliny, oslávila 700 rokov od prvej písomnej zmienky o obci. Na to všetko, čo sa okolo nás deje, bolo dobré, že sme mohli toto výročie oslaviť spoločne s množstvom našich spoluobčanov, rodákov, mnohých priateľov a priaznivcov Marikovej. Slávnosť sa konala 28. augusta v areáli kultúrneho domu, kde sme si spoločne zaspomínali a vzdali úctu a vďaka našim predkom, ktorí počas uplynulých storočí tvorili a zveľaďovali našu rodnú Marikovu. Obci Dolná Mariková sa pri tejto príležitosti, v spolupráci s kolektívom nadšených a obetavých autorov, ktorým patrí veľká vďaka, podarilo poskladať mozaiku dejín našej obce a knižne vydať v podobe prvej monografie obce Dolná Mariková. Táto monografia bola práve na našom spoločnom stretnutí pokrstená a uvedená do života. Aj podľa doterajších ohlasov a záujmu o jej zakúpenie môžeme s radosťou skonštatovať, že všetka námaha a snaženie vynaložené v čase prípravy, za to stálo. Naša obec sa zaradila medzi tie, ktorým sa podarilo prehľadne a na vysokej odbornej úrovni zosumarizovať a zdokumentovať aj pre ďalšie generácie doteraz nám známu históriu.

Zrekonštruovali sme ďalšie miestne komunikácie

Aj v tomto roku sa nám podarilo pokračovať v rekonštrukcii miestnych komunikácií. Pri rozhodovaní obecného zastupiteľstva vždy rozhodujú isté priority – samotný technický stav povrchu a určite aj frekvencovanosť danej komunikácie. Tento rok prišli na rad miestne komunikácie k cintorínu a v Besnom smerom do Pleškov.

Na ulici k cintorínu bola verejná kanalizácia vybudovaná iba do jej polovice, takže bolo potrebné najskôr jej dobudovanie. Keďže celkový projekt túto časť vôbec neriešil, museli sme jej realizáciu financovať z vlastných zdrojov tak, aby sa v dohľadnej dobe už nemuselo zasahovať do cestného telesa. Následne bola prevedená rekonštrukcia uvádzaných komunikácií vrátane priestranstva pred cintorínom vyspravením podkladu a položením asfaltobetónového krytu.

Celkové náklady na rekonštrukciu hradené z rozpočtu obce boli vo výške 57 613,81 €.

Práce zrealizovala firma VINKstav s.r.o. Aj napriek tomu, že sa snažíme každoročne realizovať rekonštrukcie ciest, ktoré sú v správe obce, zostáva nám ešte veľa úsekov, ktoré na svoju opravu stále čakajú. Vieme, že situácia s financovaním samospráv v budúcom roku má veľa otáznikov, ale veríme, že budeme mať možnosť v rekonštrukciách miestnych komunikácií pokračovať.

Prístupová komunikácia vedúca na cintorín pred rekonštrukciou a po nej

Opakované podávanie projektov a žiadostí o NFP

Vybudovať kanalizáciu, je pre obec ako je naša, projekt náročný nielen finančne, ale aj z hľadiska času, realizácie a následne aj prevádzkovania. Projekty, akými sú výstavba a prevádzka verejných vodovodov a kanalizácií by mali zastrešovať na to určené vodárenské spoločnosti. Keďže v rámci Marikovskej doliny sme zatiaľ odkázaní sami na seba, budujeme kanalizačnú sieť postupne po etapách tak, ako nám to umožňujú finančné prostriedky.

Za tým účelom naša obec každoročne podáva žiadosť na environmentálny fond o poskytnutie nenávratného finančného prostriedku na pokračovanie v realizácii projektu „Dolná Mariková – kanalizácie a ČOV“. Žiaľ, pre tento rok sme po dlhšom čase zatiaľ neboli úspešní, napriek správnej a kompletne podanej žiadosti. Problém je v nedostatku alokovaných finančných prostriedkov zo strany štátu. Samozrejme žiadosť sme zaktualizovali a opakovane podali pre rok 2022.

Presne to isté sa stalo aj so žiadosťou na projekt „Predchádzanie vzniku a zhodnocovanie BRKO v obci Dolná Mariková“, predmetom ktorého boli kompostéry do domácností, mulčovač a štiepkovač. V tomto prípade nám v rámci zmeny alokácie finančných prostriedkov pre environmentálny fond bola rozhodnutím ministra schválená dotácia 141 109,00€ pre rok 2021. Nakoľko bolo o dotácii rozhodnuté až v decembri, celá príprava a realizácia projektu bude prebiehať až v nasledujúcom roku.

Rozširovanie služieb, ktoré nám uľahčujú život...

... zriadenie výdajného miesta zásielok

Súčasná doba prináša do nášho života viaceré zmeny. Jednou z nich je aj spôsob nakupovania. Veľa z nás už využíva nakupovanie cez internet, čo oceňujeme aj v terajšej dobe, kedy bývajú obchody s určitým sortimentom zatvorené. Niektorí spoluobčania mali problém časovo sa zosúladiť a prispôbiť doručovateľským spoločnostiam, aby si objednaný tovar mohli prevziať.

Za účelom zabezpečenia jednoduchšieho doručovania zásielok sme oslovili firmu, vtedy Zásielkovňa, teraz **Packeta**, so žiadosťou osadenia samoobslužného výdajného miesta na doručovanie zásielok „**Z-boxu**“. Napriek tomu, že firma sa orientovala zatiaľ len na väčšie obce, podarilo sa nám dohodnúť.

Argumentovali sme tým, že všetky služby zriadené v našej obci využívajú občania z ďalších troch susediacich dedín. Poskytli sme vhodný priestor a v septembri sa spustila prevádzka prvých dvoch Z-boxov, čo prinieslo absolútnu časovú voľnosť a finančnú úsporu občanom, využívajúcim tento spôsob nakupovania.

... vybudovanie verejnej siete – „Wifi pre Teba“

V letných mesiacoch bol ukončený a spustený do prevádzky projekt „**Wifi pre Teba – Obec Dolná Mariková**“, ktorého cieľom bolo zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám, zlepšenie ich využívania a kvality. To v našom prípade znamená zabezpečenie voľne prístupného internetu pre širokú verejnosť v rámci verejných priestranstiev v našej obci.

Na verejne prístupných miestach: námestie v centre obce a v kultúrnom dome, oddychová zóna v okolí detského ihriska a materskej školy, areál v okolí základnej školy a v základnej škole a nakoniec športový areál futbalového ihriska, bolo inštalovaných 9 ks Access pointov – externých prístupových bodov, prostredníctvom ktorých je šírený signál. Celkové oprávnené výdavky projektu boli **12 498,60 €** z čoho 95%, t.j. **11 873,67 € bolo hradených z eurofondov**, presnejšie z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra a štátneho rozpočtu. Zvyšná časť **624,93 € bola hradená z rozpočtu obce**.

Veríme, že zabezpečenie voľne prístupného internetu pre širokú verejnosť v rámci verejných priestranstiev v našej obci splní svoj cieľ a uľahčí a spríjemní život nielen našim občanom, ale aj náhodným turistom a návštevníkom našej obce.

...zvyšovanie bezpečnosti a poriadku v obci

Vybudovanie kamerového systému v našej obci rezonovalo medzi poslancami na zasadnutiach obecného zastupiteľstva už viackrát. Vzhľadom na postupnú zmenu správania sa niektorých občanov bolo nevyhnutné aj v našej obci pristúpiť k vybudovaniu kamerového systému. Práve kamerový systém v obci je jedným zo spôsobov, ako predchádzať a minimalizovať vznik negatívnych javov (vandalizmus, dopravné priestupky, priestupky voči životnému prostrediu alebo poškodzovanie majetku), a následne ich objasňovať. Toto sú hlavné dôvody, pre ktoré sa poslanci obecného zastupiteľstva rozhodli pre postupné vybudovanie kamerového systému.

V auguste bolo uvedených do prevádzky šesť kamier na vybraných exponovaných miestach - centrum obce, oddychová zóna pri materskej škole, pri cintoríne, zástavka pri mlyne a križovatka k čističke odpadových vôd. Systém je nastavený tak, že v prípade potreby, bude možné doplniť ďalších desať kamier. Už za pár mesiacov prevádzky sa potvrdila správnosť tohto rozhodnutia. Po opakovaných vandalských poškodzovaniach prvkov detského ihriska nastal zatiaľ pokoj. Lepšie sa nám darí udržiavať poriadok pri cintoríne. Výrazne sa znížila aj tvorba čiernych skládok odpadu, aj keď sú medzi nami ešte jednotlivci, ktorých budeme musieť, veríme, že len upozorniť na správnu likvidáciu odpadu.

Jediným cieľom vybudovania kamerového systému bolo zvýšenie poriadku, bezpečnosti a kvality života občanov v našej obci. Veríme, že takto to bude vnímané aj zo strany občanov. Miesta, na ktorých sú inštalované kamery, sú viditeľne označené.

Nakladanie s odpadom v obci

Vzhľadom na situáciu okolo vývozu a likvidácie odpadu vznikajúceho v našej obci a hlavne z dôvodu finančnej náročnosti, obecné zastupiteľstvo muselo pristúpiť k prehodnoteniu nákladov a úprave poplatkov za vývoz a likvidáciu komunálneho a drobného stavebného odpadu. Z toho dôvodu Uznesením č. 323/2021 zo dňa 10. decembra 2021 schválilo výšku poplatkov pre rok 2022 nasledovne:

- 0,08196 € na osobu a deň, t.j. **30,- € ročne pre fyzické osoby**. Občania s **trvalým pobytom** v obci, budú mať zľavu 20%, tzn., že poplatok pre nich bude **24,- €**,
- 0,0531 € za liter komunálneho odpadu pre právnické osoby, ktoré využívajú množstvový zber,
- 0,075 € za kilogram drobného stavebného odpadu.

Ceny za likvidáciu odpadu rastú tak, ako v každej inej oblasti. V budúcom roku nám končí rámcová zmluva so súčasným vývozcom. Budeme musieť robiť verejné obstarávanie na výber nového vývozcu, výsledok ktorého bude určite reflektovať na nové cenové relácie. Podľa skúseností z iných obcí je reálny predpoklad radikálneho zvýšenia cien za tieto služby. **Preto je dôležité zdôrazniť, že je na nás všetkých, aby sme sa snažili cenu ovplyvniť a to veľmi dôslednou separáciou odpadu a rozumným plnením a vyvázaním smetných nádob. Do popolnic dávať skutočne len to, čo sa už vyseparovať nedá a smetnú nádobu vyložiť na vývoz až vtedy, keď je plná. Vývozcom platíme za množstvo odobratého odpadu, ale aj manipulačný poplatok za každú populnicu.**

Keďže sa nám doteraz spolu s ostatnými obcami na okolí nepodarilo jednotné zavedenie množstvového zberu, musíme si zatiaľ pomáhať v rámci našich možností. Nie je možné, aby 2-3 členná domácnosť pravidelne každé dva týždne vyvážala jednu až dve 120 l prípadne až 240 l smetné nádoby. Na to doplácajú všetci ostatní, ktorí poctivo triedia a separujú. Práve aj z tohto dôvodu sa musíme snažiť čo najskôr nastaviť a zaviesť množstvový zber. Musíme to však riešiť v kontexte s výberom dodávateľa tejto služby pre našu obec.

Dôsledným triedením komunálneho odpadu môžeme výrazne znížiť náklady na jeho odvoz a uloženie a súčasne znížiť zaťaženie životného prostredia. Vyseparované zložky komunálneho odpadu môžete likvidovať nasledovnými spôsobmi:

- **plasty, kovové obaly a tetrapaky** - odvoz v predpísaných vreciach od každej domácnosti
- **sklo** – ukladanie do kontajnerov rozmiestnených po obci
- **papier** – výmena za hygienický papier v dohodnutom termíne na obvyklých miestach
- **elektroodpad** – zvoz na obvyklé miesto v dohodnutom termíne
- **polystyrén** – po dohode s obecným úradom
- **BRKO (biologicky rozložiteľný komunálny odpad)** – kompostovanie na vlastnom pozemku, dreviny a kôra je možné zoštípkovať u občana, po dohode s obecným úradom
- **jedlý kuchynský olej** – odovzdať v plastových fľašiach do kontajnera pri obecnom úrade prípadne školskej jedálni.

Priestranstvo v okolí zastávky „Pri mlyne“ dlhodobo nepôsobí najlepším dojmom. Mnohí občania si tento priestor napriek opakovaným výzvam a upozorneniam zamieňali so skládkou odpadu. Obec sa v rámci možností snažila aspoň čiastočne pozemok udržiavať. Nakoľko je pozemok nevysporiadaný, s množstvom spoluvlastníkov, sú tak možnosti jednotlivých vlastníkov ale aj obce samotnej v tomto smere obmedzené. Keďže sa jedná o frekventované miesto, obecné zastupiteľstvo sa rozhodlo v rámci možností vysporiadať vlastnícke vzťahy tak, aby bolo možné v budúcnosti tento priestor upraviť a sprístupniť verejnosti na oddych prípadne šport. Veríme, že sa nám podarí teraz s už ostatnými spoluvlastníkmi dohodnúť a v budúcnosti vytvoriť prostredie, ktoré skrášlí vzhľad tejto lokality a zvýši kvalitu života v nej.

Odvoz odpadu

Zber vyseparovaných komodít by mal v budúcom roku fungovať podobne, ako aj tento rok. Od 1.1.2022 však dochádza k zmene legislatívy a plastové a plechovkové nápojové obaly nebudú súčasťou separovaného zberu. Z toho dôvodu môže dôjsť od 1.4.2022 k úprave frekvencie vývozov dotknutých komodít. V súčasnosti nevieme presne určiť, akej časti separovaného zberu sa zmena dotkne a tiež nie je k dispozícii vyhláška, ktorá budú túto oblasť upravovať. Frekvencia vývozu komunálneho odpadu v roku 2022 zostáva nezmenená, t.j. 2-krát do mesiaca. Plasty a tetrapaky sa budú vyvážať 1-krát do mesiaca. Termíny a podmienky zberu ešte nie sú známe, budú zverejnené na stránke obce a vyhlásené v miestnom rozhlase.

Káblová televízia

Služi našim občanom už 21 rokov. Za ten čas prešlo poskytovanie tejto služby viacerými obmenami - menila sa skladba a počet programov, podmienky poskytovania, cena. Správcom siete je spoločnosť KATES, ktorá aj v súčasnosti flexibilne reaguje na zmeny a podmienky v poskytovaní vysielačích práv jednotlivých televíznych spoločností slovenských aj českých. Mení skladbu vysielačích programov podľa aktuálne dostupnej ponuky. Aj v súčasnosti sa pripravuje takáto zmena, kedy bude potrebné si nanovo preladiť frekvencie pre jednotlivé programy. Termín Vám bude oznámený v miestnom rozhlase a na internetovej stránke obce. Od 1. apríla t.r. bol zvýšený mesačný poplatok za užívanie TKR na sumu 6,50 Eur mesačne. Tzn. že poplatok pre rok 2022 bude 78,00 €. Môžete ho od januára uhradiť bezhotovostne na účet obce, alebo v hotovosti, do pokladne Obecného úradu do 30. júna 2022.

Kultúrne okienko

Všetkým jubilantom v roku 2021 srdečne blahoželáme

90 rokov

Hvolková Štefánia
Polníková Mária
Repáčová Sidónia

85 rokov

Lúčanová Štefánia č. 646
Pizúr Jozef, Ing.
Polníková Emília

80 rokov

Grossman Egon
Packová Mária
Rariková Emília
Žilinčíková Mária

60 rokov

Barančík František
Braciníková Marta
Cesnariková Lýdia
Kaplánová Oľga
Lešš Ľuboš
Orgoníková Božena
Palík Štefan
Pánov Vladimír
Pidpidák Bohuslav
Repík Milan
Reváková Božena
Reváková Helena
Šibík Štefan
Šujaková Lýdia
Šujaková Marta
Turičík Miroslav

Najstarší občania

Hamárová Jozefína 95 rokov
Pizúrová Emília 94 rokov
Morávková Mária 93 rokov

75 rokov

Hodžová Štefánia
Husárová Jozefa
Kaniak Jozef
Kurnocík Rudolf
Lokšík Pavol
Lúčan Anton
Máčková Oľga
Packová Helena č. 41
Palík Jozef
Pecíková Anna
Vičková Eva
Zábojníková Matilda

70 rokov

Lúčanová Štefánia č. 554
Macúch Matúš
Martikáš Anton
Melicherík Milan
Melicheríková Johana
Mikasová Antónia
Rosíková Elena, Mgr.

65 rokov

Gacho Milan
Gachová Marta
Habuda Stanislav
Hamár Jozef č. 286
Hodoník Vladimír
Kozúbková Terézia
Martikáš Vladimír
Martinková Helena
Melicheríková Emília
Mičíková Danko
Oravec Milan
Polníková Helena č. 119
Reváková Mária č. 57
Reváková Mária č. 709
Smižík Pavol
Šujak Pavol
Vajdík Vojtech
Vlachová Emília
Zahradský Štefan
Zemančíková Emília č. 198
Žbodáková Zdenka

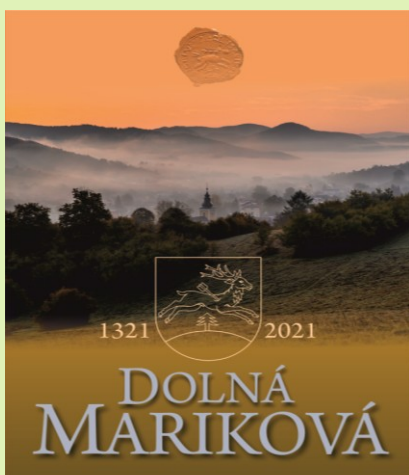
Pod'akovanie aktívnym členom Dobrovoľnému hasičskému zboru

Aj v tomto roku pokračovali naši dobrovoľní hasiči v činnosti a aktivitách prospešných pre nás všetkých. Čistili studne a miestne komunikácie, zabezpečovali vodu na cintoríne, dezinfikovali čakárne a pomáhali aj pri celoplošnom testovaní na ochorenie COVID-19.

Naposledy zasahovali 1. novembra, kedy v spolupráci s členmi DHZ z Hornej Marikovej likvidovali lesný požiar v lokalite Hláňava, v ťažko dostupnom teréne. Vďaka ich operatívnej zásahu nedošlo k jeho ďalšiemu rozšíreniu a spôsobeniu väčších škôd na lesných porastoch. Sme vďační, že členovia DHZ si aj v tejto náročnej dobe dokážu „ukrojiť“ zo svojho voľného času a venovať ho na takúto ušľachtilú činnosť a pomoc všetkým nám.

Oslava 700. výročia prvej písomnej zmienky o Marikovej spojená s krstom 1. monografie

„Každé spoločenstvo ľudí na zemi vytvára svojim spolunažívaním vlastnú a jedinečnú históriu s množstvom príbehov a ľudských osudov.“ uvádza v príhovore knihy starosta obce Dolná Mariková Ing. Peter Šujak, na podnet ktorého vznikla. Čitateľom ponúka prierez históriou od r. 1321 - prvej písomnej zmienky o osídlení Marikovskej doliny, naprieč storočiami, zaujímavými a dôležitými udalosťami a letmo zabieha aj do súčasnosti.

Viac ako 300 stránová publikácia je rozdelená do 15 kapitol a jednotlivé články sú doplnené príznačnými fotografiami, vďaka ktorým ako okienkom nazrieme do histórie. Pozornosti vnímavého čitateľa neuniknú detailné a zaujímavé informácie zo života našich predkov, ktoré vystihujú spoločenské pomery, názory a nálady ľudí, ich spôsob života a spolunažívanie. Túto pútavú a jedinečnú monografiu vlastní už veľa občanov nielen z našej doliny, ale aj sympatizantov, rodákov, ich potomkov bývajúcich v rôznych kútoch Slovenska aj v zahraničí. Kniha stojí 30,- € a zakúpiť si ju môžete na Obecnom úrade. Poslúži aj ako vhodný darček pre Vašich blízkych.

Ukážka z monografie: **Vianočný cyklus**

„Hneď za rána na Štedrý deň gazdiná zamiesila kysnuté cesto na sladké koláče – makové, tvarohové, lekvárové. Postavila hrniec s kapusnicú i hríbami. Uvarila aj krúpnu kašu, ktorá sa jedla s medom a sušeným ovocím. Obriadenu stola sa tiež prikladala dôležitosť – položil sa naň slávnostný biely obrus, pod ktorý sa dal nejaký peniaz, aby rodina budúci rok netrela núdzu. Na roh stola sa dávali štyri bochníčky chleba, soľ, kúsok cesnaku, oriešky, trochu z každého urodeného ovocia. Gazda obtočil nohy stola reťazou, niekde reťaz aj zamkli zámkom, aby rodina nasledujúci rok bola súdržná.“

Slávnosť krstu monografie. Krstným otcom je náš rodák Ján Mikas

Areál Domu kultúry bol pripravený pre účastníkov osláv

Vystúpenia folklórnych súborov a skupín prispeli k slávnostnej atmosfére podujatia

